

Skolen kan udvikle sig selv

Man burde holde op med detailstyring på baggrund af generelle resultatundersøgelser

Af Margrethe Vestager

De fleste har sikker oplevet, at en nærtstående slægtning kommer hjem efter mange rejsedage eller lang tids fravær med store gaver for at kompensere for den dårlige samvittighed. En dårlig samvittighed over ikke at have været til stede og ikke kunne give opmærksomhed og være med i familiens liv. Men de har jo så travlt. Så lige pludselig er huset fyldt med Flexitrack-racerbane og Bratz-dukker og Babyborn med tilbehør og nye mobiltelefoner til de helt store. Det var bare ikke legetøj, som familien havde brug for. Det var opmærksomhed og en snak om, hvordan det går.

Denne kendte situation kan godt minde om folkeskolens. Folkeskolens behov defineres i dag udefra af dem, der har en forventning til skolen, ikke af de mennesker, der har en direkte relation til skolen, og som er skolen i hverdagen. Resultatet er kendt: De bindende trinmål, den bindende kanon, de offentliggjorte karakterer, de nationale test. Det er sikkert ikke dårligt ment. Men det er måske ikke dét, som skolen har brug for. Det kan være, at det er opmærksomhed og snak om, hvad der skal til, for at skolen udvikler sig.

For nylig havde jeg privilegiet at tale for 150 skolefolk. Den store gruppe var ligelig sammensat af kommunalpolitikere, lokale administratorer, skoleledere, lærere og forældrerepræsentanter. Som en del af forløbet bad jeg deltagerne dele sig i grupper og løse to opgaver: 1) Beskriv med tre ord de børn, som er skolens elever. 2) Beskriv tre ting, som skolen har brug for for at være skole for de børn. Det kom der mange svar på. Det interessante var, at langt, langt de fleste af svarene pegede i samme retning: Det var en klar tendens.

For det første var beskrivelsen af vores børn som elever en beskrivelse af børn, der ikke er redskaber eller objekter for noget som helst, men aldeles selvstændigt kommunikerende og agerende.

- Selvstændige og vidende
- Opmærksomhedssøgende og urolige
- Kommunikerende og forbrugende
- Individuelle og forkælede
- »Små voksne«?

For det andet lå vurderingen af, hvad skolen har brug for, et godt stykke fra bindende mål og anden redskabstænkning. Det altdominerende var ønsket om øget samarbejde mellem alle skolens parter med særlig vægt på samarbejde med forældrene og mellem forældrene. Det er ikke overraskende i sig selv – det står jo i første sætning i folkeskoleloven, at »skolen skal i samarbejde med forældrene ...«. Det overraskende er, at det står så tydeligt som et konkret, aktuelt og lovende gode for skolens udvikling.

Samarbejde er naturligvis ikke det eneste, som skolen har brug for. Der kom også mere vidtfavnende forslag som anden- og tredjeprioriteter. Men der er stadig en klar tendens: Det er metoden, indholdet i de voksnes tilgang til samarbejde, der skinner igennem. Det ses af de temaer, som nævntes:

- Værdier
- Faglighed
- Tid og ro til at gennemføre det nye
- Engagement
- Indsigt og åbenhed
- Tillid, respekt og anerkendelse.

Det er en tankevækkende liste. Jeg synes, at det er en god liste.

Konsekvensen bør være, at skolen i langt videre udstrækning skal have plads til selv at tage ansvar for udviklingen af skolen. Ikke en skole, der er overladt til sig selv, uden opmærksomhed og i en em af mistillid. Men en udvikling i et stadig mere udbygget samarbejde i skolen og mellem skolen og alle os andre – og dialog om, hvad man gør, og hvordan det går. Det er desværre ikke særlig nemt. Og det er slet ikke så hurtigt som at få et flertal i Folketinget til at vedtage, at geografi skal være prøvafag.

Folketing og minister burde holde op med detailstyring på baggrund af generelle resultatundersøgelser og almindelige fordomme.

Selvfølger skal skolen udvikle sig fagligt, i forhold til dens rummelighed, i dens evne til at give værdier videre. For blot at nævne tre ting. Der er masser af kræfter i skolen og en viden i skolen om skolen, som er et stort gode, der bør aktiveres. Det skal slippes fri og gives plads. Præmissen skal være tillid, respekt og anerkendelse – gensidigt mellem skolen og dens samfund.

Margrethe Vestager er medlem af Folketinget for De Radikale og tidligere undervisningsminister